

Bruksela, 28 lutego 2020 r.
(OR. en)

6426/20

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2019/0152(COD)

RECH 83
COMPET 95
EDUC 81
CODEC 142

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	6137/20 + COR1 + ADD1
Nr dok. Kom.:	11227/19+ADD1
Dotyczy:	Załącznik do strategicznego planu innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) <i>Częściowe podejście ogólne</i>

Delegacje otrzymują w załączeniu tekst częściowego podejścia ogólnego dotyczącego załącznika do strategicznego planu innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT)
– w wersji przyjętej na posiedzeniu Rady (ds. Konkurencyjności) w dniu 28 lutego 2020 r.

**ZAŁĄCZNIK DO WNIOSKU DOTYCZĄCEGO DECYZJI PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY W SPRAWIE STRATEGICZNEGO PLANU INNOWACJI
EUROPEJSKIEGO INSTYTUTU INNOWACJI I TECHNOLOGII (EIT) NA LATA
2021–2027: WZMOCNIENIE TALENTU INNOWACYJNEGO I ZDOLNOŚCI
INNOWACYJNYCH EUROPY**

ZAŁĄCZNIK

Spis treści

1.	Wprowadzenie	9
1.1.	Informacje ogólne	10
1.2.	Kluczowe wyzwania	12
1.3.	Pozycjonowanie w programie „Horyzont Europa”	13
2.	Podnoszenie poprzeczki: strategia EIT na lata 2021–2027	15
2.1.	Cele szczegółowe EIT	16
3.	Wzmocnienie talentu innowacyjnego i zdolności innowacyjnych Europy: kluczowe działania	16
3.1.	Wspieranie istniejących WWiI	17
3.2.	Zwiększenie regionalnego oddziaływania WWiI	18
3.3.	Utworzenie nowych WWiI	20
3.4.	Wspieranie zdolności przedsiębiorczych i innowacyjnych szkolnictwa wyższego ...	21
3.5.	Działania przekrojowe EIT	24
3.5.1.	Komunikacja	24
3.5.2.	Identyfikacja i wymiana dobrych praktyk z zainteresowanymi stronami	26
3.5.3.	Współpraca międzynarodowa	27
3.6.	Zapewnienie skutecznego funkcjonowania: tryb pracy	27

3.6.1.	Model operacyjny WWiI	28
3.6.2.	Model finansowania WWiI.....	30
3.6.3	Stosunki EIT z WWiI po rozwiązaniu ramowej umowy o partnerstwie	33
3.7.	Synergie i komplementarność z innymi programami	33
4.	Zasoby.....	36
4.1.	Potrzeby budżetowe	36
4.2.	Oddziaływanie (monitorowanie i ocena)	38
4.2.1.	Sprawozdawczość i monitorowanie.....	38
4.2.2.	Ocena, przegląd okresowy i wszechstronny przegląd	42
5.	Załącznik 1A.....	44
6.	Załącznik 1B	44

1. WPROWADZENIE

W niniejszym strategicznym planie innowacji (SPI) określono priorytetowe dziedziny, którymi ma się zająć Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT), i jego strategię na lata 2021–2027. Zdefiniowano w nim cele, kluczowe działania, tryb pracy, oczekiwane rezultaty i potrzebne zasoby. SPI zapewnia niezbędną spójność EIT z [wnioskiem w sprawie programu „Horyzont Europa”], który jest unijnym programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji na lata 2021–2027.

Strategiczny plan innowacji na lata 2021–2027 opiera się na ocenie skutków przeprowadzonej przez Komisję Europejską. W planie tym uwzględniono projekt SPI przedstawiony Komisji Europejskiej przez Radę Zarządzającą EIT w dniu 20 grudnia 2017 r. zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EIT¹. Odzwierciedla on również nowy [wniosek w sprawie programu „Horyzont Europa”] Komisji Europejskiej z czerwca 2018 r., w szczególności kluczową rolę EIT jako części filaru [„Otwartej innowacyjności”] (filar III) oraz jego wkład w sprostanie globalnym wyzwaniom, w tym w realizację ustalonych celów w zakresie klimatu, a także jego znaczenie dla konkurencyjności przemysłu europejskiego (filar II) i dla doskonałej bazy naukowej (filar I). SPI opiera się na doświadczeniach zdobytych w ostatnich latach funkcjonowania EIT oraz na wynikach szeroko zakrojonego procesu konsultacji z kluczowymi zainteresowanymi stronami.

W SPI uwzględniono planowanie strategiczne programu „Horyzont Europa”, by zapewnić spójność z działaniami programu ramowego, jak również synergie z innymi odpowiednimi programami Unii oraz dostosowanie do priorytetów i zobowiązań UE, w tym tych związanych z Europejskim Zielonym Ładem. Ma on również na celu zwiększenie komplementarności i synergii między działalnością EIT a krajowymi i regionalnymi programami i priorytetami finansowania.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 294/2008 z dnia 11 marca 2008 r. ustanawiające Europejski Instytut Innowacji i Technologii (Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 1). Zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1292/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 174).

1.1. Informacje ogólne

EIT utworzono w 2008 r.; ma on przyczyniać się do trwałego wzrostu gospodarczego i zwiększenia konkurencyjności poprzez wzmacnianie zdolności innowacyjnych państw członkowskich i Unii Europejskiej. EIT jest prekursorem łączenia kształcenia, działalności gospodarczej i badań naukowych (trójkąt wiedzy), przy jednoczesnym silnym nacisku na talenty w dziedzinie przedsiębiorczości i umiejętności w zakresie innowacji.

EIT działa głównie poprzez wspólnoty wiedzy i innowacji (WWiI); wspólnoty te są szeroko zakrojonymi partnerstwami europejskimi, o których mowa w programie „Horyzont Europa”, między instytucjami edukacyjnymi i szkoleniowymi, przedsiębiorstwami i instytucjami badawczymi. Obecnie istnieje osiem WWiI, które działają w następujących obszarach: zmiana klimatu, transformacja cyfrowa, energia, żywność, zdrowie, surowce, mobilność w miastach i produkcja oferująca wartość dodaną.

Każda WWiI jest zorganizowana wokół centrów kolokacji², które mają pełnić rolę ośrodków geograficznych służących praktycznej integracji trójkąta wiedzy. WWiI są zorganizowane zgodnie z ich odnośnym krajowym i regionalnym kontekstem innowacji i opierają się na ogólnoeuropejskiej sieci istniejących laboratoriów, biur lub kampusów partnerów WWiI.

Celem WWiI jest prowadzenie portfeli działań w ramach trójkąta wiedzy poprzez:

- *działania w zakresie kształcenia i szkolenia* z silnymi komponentami z zakresu przedsiębiorczości mające na celu wyszkolenie kolejnych pokoleń talentów, w tym opracowanie i wdrożenie programów, którym przyznano znak EIT³, w szczególności na poziomie magisterskim i doktoranckim. Program kształcenia EIT ma kluczowe znaczenie dla rozwoju wysoce przedsiębiorczych i wykwalifikowanych innowatorów;

² Centrum kolokacji to fizyczny ośrodek promujący powiązania i aktywną współpracę wśród podmiotów trójkąta wiedzy i działający w roli centralnego punktu wymiany informacji, dzięki któremu partnerzy WWiI mogą mieć dostęp do infrastruktury i wiedzy fachowej niezbędnej do realizacji ich wspólnych celów.

³ Znak EIT jest znakiem jakości przyznawanym przez EIT programom edukacyjnym WWiI, które spełniają określone kryteria jakości związane m.in. z kształceniem w dziedzinie przedsiębiorczości i innowacyjnymi programami nauczania opartymi na zasadzie „uczenia się przez działanie”.

- *działania wspierające innowacje* mające na celu opracowanie innowacyjnych produktów, procesów i usług, które odpowiadają na konkretne możliwości rynkowe;
- *działania z zakresu tworzenia przedsiębiorstw i działania wspierające*, takie jak programy akceleratorów mające na celu udzielenie pomocy przedsiębiorcom w przekładaniu ich pomysłów na udane projekty i przyspieszenie procesu rozwoju.

Nacisk na globalne wyzwania poprzez integrację trójkąta wiedzy, przy włączaniu działań w obszarze szkolnictwa wyższego do łańcucha wartości innowacji, jest charakterystyczną cechą EIT w porównaniu z innymi instrumentami innowacyjnymi. Podejście EIT przyczynia się zarówno do powstawania innowacji stopniowych, jak i przełomowych, które mają skutecznie zaradzić niedoskonałościom rynku i pomóc w przekształcaniu sektorów gospodarki. Umożliwia ono tworzenie długoterminowych strategii biznesowych mających na celu sprostanie globalnym wyzwaniom oraz pomaga tworzyć warunki ramowe, które są niezbędne do wzrostu sprawnie funkcjonującego ekosystemu innowacji i do pomyślnego ich rozwoju. EIT postawił sobie również za cel, aby WWiI stały się stabilne finansowo, co jest wyjątkową cechą, która prowadzi do powstania innowacyjnego instrumentu ukierunkowanego na działalność gospodarczą i rezultaty. W tym kontekście WWiI muszą opracować i wdrożyć strategie generujące przychody w celu zachowania swojego ekosystemu innowacji i działań w ramach trójkąta wiedzy po okresie objętym umowami o udzielenie dotacji.

EIT oferuje zatem dynamiczną platformę do tworzenia WWiI, zwiększania ich skali, ich monitorowania i wspierania, co wywołuje znaczące efekty sieciowe i zapewnia pozytywne efekty zewnętrzne. Pierwsza grupa WWiI („EIT Digital”, „EIT Climate-KIC”, „EIT InnoEnergy”), uruchomiona w 2009 r., ugruntowała swoją pozycję i uzyskała dojrzałość, a po 2024 r. ramowe umowy o partnerstwie WWiI zostaną rozwiązane, gdyż minie maksymalny okres trwania dotacji. Druga i trzecia generacja WWiI („EIT Health” i „EIT Raw Materials” (2014 r.), „EIT Food” (2016 r.)) dalej się rozwijają. „EIT Urban Mobility” i „EIT Manufacturing” to dwie WWiI powołane w grudniu 2018 r. i rozpoczynające działalność w 2019 r.

Do 2019 r. w ośmiu WWiI przy EIT uczestniczyło ponad 600 przedsiębiorstw, 250 instytucji szkolnictwa wyższego, 200 instytucji badawczych oraz ponad 50 organizacji społeczeństwa obywatelskiego i przedstawicieli władz.

W kontekście utrzymujących się w Europie regionalnych dysproporcji dotyczących wyników innowacji EIT uruchomił w 2014 r. Regionalny System Innowacji (RSI), aby rozszerzyć swój zasięg regionalny na państwa, których osiągnięcia pod względem innowacyjności są słabe lub średnie. Dzięki RSI EIT rozszerzył swoją działalność w całej Europie i obecnie oferuje państwom (i regionom w tych państwach) – których osiągnięcia pod względem innowacyjności są słabe lub średnie, zgodnie z definicją Europejskiego Rankingu Innowacyjności – możliwość angażowania się w działania w ramach trójkąta wiedzy w ramach wspólnoty WWiI.

1,2 Kluczowe wyzwania

W ostatnim dziesięcioleciu tempo innowacji zdecydowanie przyspieszyło. Innowacje przekształcają sektory gospodarki, zmieniają funkcjonowanie istniejących przedsiębiorstw i stwarzają bezprecedensowe możliwości. Wraz ze zmianami światowego porządku gospodarczego i rosnącą konkurencją międzynarodową zwiększa się zależność UE od talentów i ich innowacyjnych zdolności. Wspólne projektowanie, współpraca i współtworzenie w ramach różnych dyscyplin oraz pomiędzy dziedzinami, takimi jak kształcenie, działalność gospodarcza i badania naukowe, nigdy nie były tak ważne jak dzisiaj, jeśli chodzi o przyczynianie się do stawienia czoła globalnym wyzwaniom związanym ze zmianą klimatu, utratą bioróżnorodności i nie zrównoważonym wykorzystaniem zasobów naturalnych, transformacją cyfrową i społeczną, zmianami demograficznymi lub opieką zdrowotną i żywnością w przyszłości.

Po pierwsze, siłą napędową dzisiejszych gospodarek coraz częściej są umiejętności i zdolności osób i organizacji do przekształcania pomysłów w produkty i usługi. Umiejętności w zakresie innowacji i kultura przedsiębiorczości mają obecnie podstawowe znaczenie, w szczególności w dziedzinie technologii i nauki, ale w coraz większym stopniu również w innych dyscyplinach. Istnieje silna potrzeba dalszego zwiększania innowacyjnych zdolności instytucji szkolnictwa wyższego w całej UE. EIT ma wyjątkową możliwość osiągnięcia tego celu w ramach programu „Horyzont Europa”.

Po drugie, jednym z kluczowych czynników sprzyjających innowacjom jest fizyczne bliskie sąsiedztwo. Inicjatywy mające na celu rozwój sieci innowacji i świadczenie usług wspierających tworzenie wiedzy, dzielenie się nią i jej transfer odgrywają kluczową rolę we wspieraniu interakcji między przedsiębiorstwami, środowiskiem akademickim, instytucjami badawczymi, rządami i osobami fizycznymi. Mimo tego wyniki w zakresie badań naukowych i innowacji w całej UE, przedstawione w corocznym Europejskim Rankingu Innowacyjności, są bardzo zróżnicowane. Jest niezwykle ważne, aby innowacje miały charakter sprzyjający włączeniu społecznemu oraz aby były zakorzenione na obszarach lokalnych. Działania EIT są dobrym sposobem na wzmocnienie lokalnych ekosystemów innowacji poprzez nadanie im silnego wymiaru europejskiego.

Ponadto dynamiczne ekosystemy innowacji wymagają połączenia wiedzy, infrastruktury i talentu. W celu zapewnienia właściwego i skutecznego inwestowania w badania naukowe i innowacje należy stworzyć ramowe warunki do współpracy między europejskimi podmiotami zajmującymi się badaniami naukowymi, kształceniem i innowacjami, a także zapewnić silne synergie. Wzmocnienie integracji trójkąta wiedzy przez WWiI, w tym poprzez angażowanie nowych partnerów, jest sprawdzonym sposobem wspierania środowiska sprzyjającego innowacjom i stanowi jeden z celów przewodnich EIT.

1. 3. Pozycjonowanie w programie „Horyzont Europa”

Wraz z [wnioskiem w sprawie programu „Horyzont Europa”] dotyczącym nowego programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji na lata 2021–2027 Komisja Europejska podjęła zdecydowane zobowiązanie do dalszego zwiększania potencjału innowacyjnego Europy, aby móc reagować na wyzwania przyszłości. Dzięki pozycji EIT w [filarze „Innowacyjna Europa”] w ramach [wniosku w sprawie programu „Horyzont Europa”] jeszcze większego znaczenia nabiera jego szczególna rola we wspieraniu innowacji poprzez łączenie przedsiębiorstw, kształcenia, badań naukowych, organów publicznych i społeczeństwa obywatelskiego. [Wniosek w sprawie programu „Horyzont Europa”] odzwierciedla rosnące ambicje UE w zakresie innowacji i konieczność ich realizacji.

Proces planowania strategicznego w ramach programu „Horyzont Europa” ma zapewnić spójność działalności EIT z pozostałą częścią programu „Horyzont Europa”. EIT wniesie wkład w proces koordynacji strategicznej partnerstw europejskich. EIT będzie nadal wzmacniać ekosystemy innowacji, które pomagają sprostać globalnym wyzwaniom, poprzez wspieranie integracji trójkąta wiedzy w obszarach tematycznych działalności WWiI.

Silne synergie między EIT a Europejską Radą ds. Innowacji (EIC), w tym współpraca na szczeblu rządowym, będą miały kluczowe znaczenie dla oddziaływania filaru [„Innowacyjna Europa”]. EIT i EIC będą prowadzić wzajemnie uzupełniające się działania mające na celu usprawnienie wsparcia udzielanego innowacyjnym projektom, obejmujące usługi i szkolenia z zakresu przyspieszania rozwoju działalności gospodarczej.

EIC może pomóc wspieranym przez WWiI przedsiębiorstwom typu start-up o dużym potencjale wzrostu w szybkim zwiększeniu skali działalności. W szczególności najbardziej innowacyjne projekty wspierane przez WWiI mogą – o ile zostaną wybrane przez EIC – korzystać ze wsparcia oferowanego przez „Akcelerator” EIC lub ze wsparcia finansowego oferowanego przez instrumenty InvestEU. Co więcej, EIT będzie ułatwiać beneficjentom EIC dostęp do ekosystemów innowacji WWiI oraz odpowiednich podmiotów trójkąta wiedzy. W ten sposób beneficjenci EIC mogą aktywnie zaangażować się w działania WWiI i korzystać z ich usług.

EIT zapewni spójność z komponentem programu „Horyzont Europa” obejmującym europejskie ekosystemy innowacji. EIT będzie w szczególności aktywnie uczestniczyć w działaniach Forum EIC i ustanowi powiązania między wspólnotą EIT a odpowiednimi działaniami wspierającymi ekosystemy innowacji, aby unikać powielania działań oraz zapewniać ich spójność i komplementarność.

EIT zapewni silniejsze synergie również z programami i inicjatywami w ramach filaru [„Doskonała baza naukowa”], aby przyspieszyć transfer wiedzy pozyskanej z podstawowych badań naukowych do konkretnych zastosowań przynoszących korzyści społeczeństwu. W szczególności, w odniesieniu do działania „Maria Skłodowska-Curie”, EIT będzie współpracować, tak by na wszystkich etapach kariery stypendystów działania „Maria Skłodowska-Curie” rozwijać ich umiejętności w dziedzinie innowacji i przedsiębiorczości.

EIT wniesie wkład do filaru [„Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa”] oraz uzupełni odpowiednie działania w celu sprostania globalnym wyzwaniom i zwiększenia konkurencyjności UE w skali światowej. W szczególności – poprzez WWiI – EIT będzie dążyć do tego, aby wnieść wkład w odpowiednie misje i klastry tematyczne oraz inne partnerstwa europejskie, np. przez wspieranie środków po stronie popytu i świadczenie usług eksploatacyjnych w celu pobudzenia transferu technologii i przyspieszenia komercjalizacji osiągniętych rezultatów.

Zbadane zostaną również możliwości synergii między częścią programu „Horyzont Europa” „Rozszerzanie uczestnictwa i wzmacnianie europejskiej przestrzeni badawczej” a działaniami informacyjnymi wspieranymi przez EIT. Zwłaszcza podmioty, których dotyczy część „Rozszerzanie uczestnictwa i wzmacnianie europejskiej przestrzeni badawczej” programu „Horyzont Europa” będą mogły wykorzystywać wiedzę fachową oraz wsparcie pochodzące z EIT, a także działania informacyjne EIT.

2. PODNOSZENIE POPRZECZKI: STRATEGIA EIT NA LATA 2021–2027

W latach 2021–2027 EIT będzie nadal wspierał WWiI w celu wzmocnienia ekosystemów innowacji, które pomagają stawić czoła globalnym wyzwaniom, przy zachowaniu synergii z pozostałymi elementami programu „Horyzont Europa” i innymi unijnymi programami. Dokona tego poprzez wspomaganie integracji kształcenia, badań naukowych i działalności gospodarczej, tworząc w ten sposób środowiska sprzyjające innowacjom, a także poprzez promowanie i wspieranie nowego pokolenia przedsiębiorców, przyczyniając się też do zredukowania różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w zakresie przedsiębiorczości, oraz poprzez stymulowanie tworzenia innowacyjnych przedsiębiorstw w ścisłej synergii i komplementarności z EIC. Opierając się na nadrzędnych obszarach interwencji określonych we [wniosku w sprawie programu „Horyzont Europa”], EIT w szczególności:

- 1) wzmocni zrównoważone ekosystemy innowacji w całej Europie;
- 2) wesprze rozwój umiejętności w dziedzinie innowacji i przedsiębiorczości w perspektywie uczenia się przez całe życie;
- 3) wprowadzi na rynek nowe rozwiązania w odpowiedzi na wyzwania globalne;
- 4) zapewni synergie i wartość dodaną w ramach programu „Horyzont Europa”.

2,1 Cele szczegółowe EIT

Zgodnie z określonymi wyzwaniami stojącymi przed EIT, jak również w celu realizacji powyższych nadrzędnych celów EIT określonych we [wniosku w sprawie programu „Horyzont Europa”], cele szczegółowe EIT na lata 2021–2027 są następujące:

- a) zwiększenie otwartości i oddziaływania WWiI oraz integracji trójkąta wiedzy w całej Unii;
- b) zwiększenie zdolności przedsiębiorczych i innowacyjnych sektora szkolnictwa wyższego przez promowanie i wspieranie zmian instytucjonalnych w instytucjach szkolnictwa wyższego oraz integrację tych instytucji z ekosystemami innowacji;
- c) zwiększenie zasięgu regionalnego i lokalnego EIT i WWiI w celu zniwelowania różnic w zakresie zdolności innowacyjnych oraz rozpowszechnienia wiedzy i innowacji w całej Unii.

Realizując te cele, EIT przyczyni się zatem do osiągnięcia ogólnych naukowych, gospodarczych/technologicznych i społecznych skutków programu „Horyzont Europa”.

3. WZMOCNIENIE TALENTU INNOWACYJNEGO I ZDOLNOŚCI INNOWACYJNYCH EUROPY:

KLUCZOWE DZIAŁANIA

Strategia EIT na lata 2021–2027 ukierunkowana będzie na działania, w ramach których EIT wniesie wartość dodaną na szczeblu UE i przyczyni się do osiągnięcia celów programu „Horyzont Europa”. Po pierwsze, EIT będzie nadal wspierać zdolności i ekosystemy innowacji w całej Unii za pośrednictwem WWiI, poprzez ich dalszy rozwój, otwartość na nowych partnerów i ekspansję. Po drugie, opierając się na swoich doświadczeniach w integracji trójkąta wiedzy, EIT będzie za pośrednictwem WWiI kierować wspieraniem i rozwojem zdolności przedsiębiorczych i innowacyjnych w sektorze szkolnictwa wyższego. Co więcej, dzięki bardziej efektywnym środkom przekrojowym EIT będzie dążyć do zwiększenia swojego oddziaływania na szczeblu UE. Ponadto EIT usprawni również swoje działania w celu zwiększenia swojej skuteczności, wydajności i oddziaływania.

3.1. Wspieranie istniejących WWiI

EIT wzmocni ekosystemy innowacji, niezmiennie wspierając istniejące WWiI w przewyżnianiu globalnych wyzwań poprzez integrację trójkąta wiedzy na poziomie UE, państw członkowskich, regionalnym i lokalnym. W celu realizacji tego zadania duża część budżetu EIT zostanie przeznaczona na wsparcie WWiI, a EIT będzie dalej wzmacniać swoją platformę na potrzeby tworzenia, rozwijania, monitorowania i wspierania WWiI. EIT zapewni, aby WWiI nadal dążyły do stabilności finansowania w celu finansowego uniezależnienia się od dotacji EIT najpóźniej po 15 latach dzięki wykorzystaniu inwestycji publicznych i prywatnych, przy jednoczesnym skoncentrowaniu się na integracji działań w ramach trójkąta wiedzy.

EIT zapewni, aby WWiI opracowały i wdrożyły strategię nawiązywania współpracy oraz tworzenia interfejsów i synergii z odpowiednimi partnerstwami europejskimi, misjami i z EIC, jak również z innymi stosownymi inicjatywami i programami unijnymi. Oprócz wsparcia finansowego, w oparciu o zdobyte doświadczenia, EIT zapewni nadzór strategiczny nad WWiI, a także wskazówki dotyczące kwestii horyzontalnych i szczegółowych.

EIT określi obszary współpracy między WWiI w kwestiach o znaczeniu strategicznym i politycznym oraz będzie promować ściślejszą współpracę. EIT będzie wzmacniać koordynację pomiędzy WWiI w obszarach wspólnego zainteresowania, w szczególności poprzez wspieranie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk między WWiI oraz współpracę między nimi (wspólne działania WWiI⁴) w kwestiach tematycznych i horyzontalnych. Wspólne działania WWiI mają największy potencjał, gdy kilka WWiI zajmuje się już wspólnymi priorytetami polityki UE, w odniesieniu do których nie utworzono żadnej wyspecjalizowanej WWiI. Połączenie poszczególnych WWiI w ramach wspólnych działań przynoszących wzajemne korzyści tworzy duże możliwości synergii, a EIT będzie stymulować takie działania i aktywnie uczestniczyć w określaniu treści i struktury wspólnych działań WWiI. EIT będzie monitorować realizację wspólnych działań WWiI, jak również osiągnięte wyniki, w celu uczynienia tych działań integralną częścią strategii WWiI. EIT będzie również ułatwiać tworzenie wspólnych usług WWiI mających na celu wspólne wykonywanie zadań operacyjnych, które dotyczą wszystkich WWiI.

⁴ Wspólne działania WWiI to działania, które mają na celu wzmocnienie współpracy i synergii między WWiI, wspieranie bardziej interdyscyplinarnego podejścia i stworzenie masy krytycznej między WWiI, tak by zająć się zagadnieniami wspólnego zainteresowania.

3,2 Zwiększenie regionalnego oddziaływania WWiI

EIT będzie nadal zwiększać swoje regionalne oddziaływanie za sprawą większej otwartości WWiI na wielu potencjalnych partnerów i zainteresowane strony w całej Unii oraz poprzez lepiej sformułowaną strategię regionalną WWiI, w tym powiązania z odpowiednimi strategiami inteligentnej specjalizacji. W szczególności EIT zapewni, by WWiI stosowały podejście integracyjne. [...]WWiI będą zobowiązane do opracowania i wdrożenia strategii mającej na celu zacieśnienie ich relacji z krajowymi, regionalnymi i lokalnymi podmiotami zajmującymi się innowacjami. EIT będzie aktywnie monitorować proces wdrażania tej strategii. Do wieloletniej strategii i planu operacyjnego WWiI powinno zostać włączone innowacyjne podejście „ukierunkowane na konkretne miejsce”; powinno ono opierać się na centrach kolokacji WWiI (i RSI), wykorzystując tym samym ich rolę jako ośrodków dostępu do wspólnoty WWiI oraz interakcji z partnerami z tego samego centrum kolokacji, jak również z innymi lokalnymi podmiotami zajmującymi się innowacjami. W stosownych przypadkach WWiI powinny mieć powiązania ze strategiami inteligentnej specjalizacji oraz z działaniami odpowiednich platform tematycznych i inicjatyw międzyregionalnych, w tym instytucji zarządzających europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi. EIT będzie również monitorować sposób funkcjonowania centrów kolokacji i podmiotów RSI oraz stopień ich integracji z lokalnymi ekosystemami innowacji.

EIT zapewnia, aby działania EIT w ramach RSI były wykorzystywane do przyciągania potencjalnych nowych partnerów, którzy wnoszą wartość dodaną do WWiI, rozszerzając w ten sposób zasięg EIT na całą Europę, i ułatwiania ich integracji oraz aby działania te były kompleksowo włączone do wieloletnich strategii WWiI. Regionalny System Innowacji EIT, kierowany przez EIT i wdrażany przez WWiI, był dotychczas prowadzony na zasadzie dobrowolności. Od 2021 r. działania EIT w ramach RSI będą obowiązkową i integralną częścią wieloletniej strategii WWiI. EIT będzie nadal udzielać WWiI wskazówek oraz wspierać WWiI w przygotowywaniu wieloletnich strategii EIT w ramach RSI i ich wdrażaniu. Działania EIT w ramach RSI będą nadal wspierać zdolności innowacyjne państw (oraz regionów tych państw), które – zgodnie z Europejskim Rankiem Innowacyjności⁵ – mają słabe i średnie wyniki w zakresie innowacji, a także regiony najbardziej oddalone, tak by wspomóc ich integrację w WWiI. Budżet EIT przeznaczony na realizację działań EIT w ramach RSI będzie stanowić co najmniej 10%, lecz nie więcej niż 15% całkowitego wsparcia EIT w postaci dofinansowania obecnych i nowych WWiI, co zwiększy liczbę partnerów WWiI z regionów docelowych.

Działania wspierane w ramach RSI będą dążyły do:

- poprawy zdolności innowacyjnych lokalnego ekosystemu za pośrednictwem działań na rzecz budowania zdolności i zacieśnienia powiązań między lokalnymi podmiotami trójkąta wiedzy zajmującymi się innowacjami (np. klastrami, sieciami, organami publicznymi, instytucjami szkolnictwa wyższego, instytucjami badawczymi, instytucjami kształcenia i szkolenia zawodowego, MŚP) i ich działaniami;
- wspierania celu, jakim jest przyciąganie nowych partnerów do WWiI oraz powiązanie lokalnych ekosystemów innowacji z ogólnoeuropejskimi ekosystemami innowacji.

⁵ W okresie 2021–2024 państwa kwalifikujące się do działań w ramach RSI EIT to te, które w co najmniej jednym z trzech corocznych sprawozdań Europejskiego Rankingu Innowacyjności (2018, 2019 lub 2020) uznano za uzyskujące średnie lub słabe wyniki w zakresie innowacji. W okresie 2025–2027 państwa kwalifikujące się do działań w ramach RSI EIT to te, które w co najmniej jednym z trzech corocznych sprawozdań Europejskiego Rankingu Innowacyjności (2021, 2022 lub 2023) uznano za uzyskujące słabe lub średnie wyniki w zakresie innowacji.

3,3 *Utworzenie nowych WWiI*

Aby przyczynić się do sprostania nowym i pojawiającym się globalnym wyzwaniom, EIT ogłosi zaproszenia do utworzenia nowych WWiI w wybranych obszarach tematycznych o znaczeniu strategicznym, począwszy od WWiI w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.

Obszar priorytetowy odnośnie do uruchomienia WWiI[...] w 2023 r. oraz wykaz potencjalnych obszarów priorytetowych dla drugiej nowej WWiI w 2026 r. wskazano w załączniku 1A do niniejszego SPI.

W oparciu o wniosek Rady Zarządzającej EIT i jego analizę proponuje się utworzenie w 2023 r. pierwszej WWiI w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz opublikowanie zaproszenia do składania wniosków w 2022 r. Ta dziedzina priorytetowa wykazuje największą komplementarność z ośmioma WWiI utworzonymi już przez EIT oraz z potencjalnymi obszarami priorytetowymi dla innych partnerstw europejskich, które mają zostać uruchomione w ramach programu „Horyzont Europa”. Arkusz informacyjny podsumowujący wyzwania w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz oczekiwane oddziaływanie przyszłej WWiI przedstawiono w załączniku 1B do niniejszego SPI.

W oparciu o proponowany budżet EIT druga nowa WWiI mogłaby zostać utworzona w 2026 r., a zaproszenie do składania wniosków zostałoby opublikowane w 2025 r. W tym celu do 2024 r. Komisja oceni przydatność wykazu potencjalnych obszarów priorytetowych w załączniku 1A i może, w stosownych przypadkach, przedłożyć wniosek w sprawie zmiany załączników 1A i 1B, z uwzględnieniem wkładu Rady Zarządzającej EIT, a także procesu planowania strategicznego programu „Horyzont Europa”.

Zgodnie z powyższą procedurą nowe potencjalne obszary dla potencjalnych nowych WWiI mogłyby zostać wyznaczone w przypadku udostępnienia dodatkowego budżetu oprócz budżetu EIT.

Kryteria wyboru nowych WWiI zostaną dostosowane do określonych w załączniku III do [rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”] kryteriów dotyczących wyboru partnerstw europejskich, w szczególności do kryteriów otwartości, przejrzystości, unijnej wartości dodanej, spójności i synergii. Kryteria te zostaną włączone do zaproszenia do składania wniosków dotyczących WWiI i uwzględnione podczas oceny. Nowe WWiI będą również wspierać realizację priorytetów polityki UE, takich jak misje oraz cele zrównoważonego rozwoju.

3.4. Wspieranie zdolności przedsiębiorczych i innowacyjnych szkolnictwa wyższego

W celu wspierania rozwoju zdolności innowacyjnych w szkolnictwie wyższym EIT we współpracy z Komisją opracuje i rozpocznie etap pilotażowy działania, które będzie realizowane poprzez WWiI, począwszy od 2021 r. EIT – dzięki modelowi integracji trójkąta wiedzy – wypełnia utrzymującą się lukę między szkolnictwem wyższym a badaniami naukowymi i innowacjami. W szczególności EIT jest kluczowym narzędziem rozwoju kapitału ludzkiego, ponieważ koncentruje się wyraźnie na kształceniu w zakresie przedsiębiorczości. Należy jednak dążyć do zwiększenia oddziaływania EIT, tak by wykraczało ono poza partnerów WWiI. Instytucje szkolnictwa wyższego w Europie muszą być innowacyjne i przedsiębiorcze w swoim podejściu do kształcenia, badań naukowych i w relacjach z przedsiębiorstwami oraz szerszym ekosystemem innowacji na poziomie lokalnym, w tym ze społeczeństwem obywatelskim. Można to osiągnąć poprzez zastosowanie jasnej strategii i ram metodologicznych oraz zaangażowanie zasobów.

Działania będą realizowane w sposób otwarty i przejrzysty i będą miały na celu zwiększenie zdolności innowacyjnych w szkolnictwie wyższym; będą ukierunkowane przede wszystkim na instytucje szkolnictwa wyższego, które nie są partnerami WWiI w łańcuchach wartości innowacji i w ekosystemach w całej Unii. Działania te będą dotyczyć głównie budowania zdolności instytucji szkolnictwa wyższego, w tym m.in.: wymiany i wdrażania najlepszych praktyk w zakresie integracji trójkąta wiedzy (w tym organizacyjnego uczenia się, coachingu i mentoringu); opracowania planów działania określających, w jaki sposób zająć się rozpoznanymi potrzebami w obszarach, takich jak zarządzanie innowacjami, tworzenie i rozwój przedsiębiorstw typu start-up, transfer technologii, w tym zarządzanie prawami własności intelektualnej, zarządzanie ludźmi i zarządzanie organizacyjne oraz współpraca z (lokalnymi) zainteresowanymi stronami i społeczeństwem obywatelskim; a także wdrażania planów działania w zakresie rozwoju zdolności innowacyjnych i działań następczych względem tych planów. Działania te będą obejmować również inne podmioty trójkąta wiedzy (np. instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego, organizacje badawczo-technologiczne, MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up) i – jako podstawowy element działań WWiI w zakresie integracji trójkąta wiedzy – będą stanowiły uzupełnienie interwencji EIT w dziedzinie kształcenia. W ramach tej inicjatywy EIT będzie promował ściślejszą współpracę między WWiI. Kryteria kwalifikowalności, które należy uwzględnić w zaproszeniach do składania wniosków, zapewnią, aby większość przypadających na dany projekt środków finansowych przeznaczana była na instytucje szkolnictwa wyższego spoza WWiI. Celem jest, aby oddziaływanie EIT wykroczyło poza WWiI i przyczyniło się do realizacji podstawowej misji EIT polegającej na ożywieniu zrównoważonego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności poprzez wzmocnienie zdolności innowacyjnych państw członkowskich. Pokrywa się to z celami programu „Horyzont Europa”, które zakładają wspieranie rozwoju umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i innowacyjności w perspektywie uczenia się przez całe życie, w tym zwiększenie zdolności instytucji szkolnictwa wyższego w całej Europie.

Wsparcie EIT będzie oparte także na inicjatywach politycznych, takich jak ramy HEInnovate⁶ i RIIA⁷, które dowiodły swojej wartości w wielu instytucjach szkolnictwa wyższego i państwach członkowskich UE. EIT opracuje w ścisłej współpracy z Komisją działania wspierające, zapewniając pełną spójność i komplementarność z odpowiednimi działaniami w ramach programu „Horyzont Europa”, Erasmus i innych programów. Na tym etapie pilotażowym monitorowaniu i ocenie podlegały będą szczegóły dotyczące procesu wdrażania i mechanizmu realizacji, będą one także dalej rozwijane i dopracowywane w ciągu pierwszych trzech lat. Ocena etapu pilotażowego zostanie przeprowadzona przez ekspertów zewnętrznych, a jej wyniki zostaną przekazane grupie przedstawicieli państw członkowskich. W oparciu o wyniki tej oceny Rada Zarządzająca zdecyduje, czy należy kontynuować działanie i zwiększyć jego skalę czy należy je zakończyć.

Rada Zarządzająca EIT będzie kierować wdrażaniem i monitorowaniem działań prowadzonych przez WWiI oraz nadzorować to wdrażanie i monitorowanie. Szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie: otwartego i integracyjnego podejścia mającego na celu przyciągnięcie instytucji szkolnictwa wyższego innych niż partnerzy WWiI z myślą o uzyskaniu szerokiego zasięgu geograficznego; podejścia interdyscyplinarnego i międzysektorowego oraz powiązania ze stosownymi strategiami inteligentnej specjalizacji oraz RSI EIT.

⁶ Ramy HEInnovate to ramy polityki opracowane przez Komisję Europejską i OECD. HEInnovate oferuje instytucjom szkolnictwa wyższego metodykę określania obszarów zdolności innowacyjnych, by dalej rozwijać i kształtować odpowiednie strategie i działania w celu osiągnięcia pożądanego oddziaływania. HEInnovate opiera się na solidnych danych metodologicznych z ośmioma obszarami budowania zdolności: przywództwo i zarządzanie; transformacja cyfrowa; zdolność organizacyjna; nauczanie i uczenie się przedsiębiorczości; przygotowanie i wspieranie przedsiębiorców; wymiana wiedzy; umiędzynarodowienie oraz mierzenie oddziaływania. OECD opublikowała szereg sprawozdań krajowych opartych na HEInnovate, zob. seria badań umiejętności (Skills Studies) OECD dostępna pod adresem: <https://www.oecd-ilibrary.org/education/>

⁷ Regionalne ramy oceny oddziaływania innowacji (RIIA) zostały opracowane przez Komisję Europejską jako pierwszy krok ukierunkowujący przeprowadzanie oceny oddziaływania innowacji szkół wyższych poprzez opracowanie analiz przykładów opartych na wskaźnikach. Ocena oddziaływania innowacji, np. za pośrednictwem ram RIIA, może być potencjalnie powiązana z instrumentami finansowania opartymi na wynikach w zakresie innowacji na poziomie regionalnym, krajowym lub unijnym.

EIT wzmocni i rozszerzy zakres stosowania znaku EIT poza WWiI w celu objęcia nim instytucji szkolnictwa wyższego uczestniczących w działaniu. Z udziałem podmiotów z całego trójkąta wiedzy EIT będzie dążyć do połączenia swojego wsparcia na rzecz rozwoju zdolności innowacyjnych w szkolnictwie wyższym ze znakiem EIT, przyznawanym obecnie programom kształcenia WWiI. W szczególności w stosowanie znaku EIT zaangażowane mogą być uczestniczące instytucje szkolnictwa wyższego.

EIT rozszerzy również znak EIT na działania w dziedzinie uczenia się przez całe życie, które docierają do szerszej grupy docelowej składającej się ze studentów, dorosłych osób uczących się i instytucji (w tym instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego) poza WWiI i które tę grupę angażują. **Oczekuje się**, że stosowanie znaku poza wspólnotą EIT będzie miało bardziej strukturyzujący wpływ na wszystkich poziomach (indywidualnym, programowym i instytucjonalnym). EIT będzie również monitorować przyznawanie znaku EIT programom kształcenia i szkolenia WWiI oraz zbada, w jaki sposób poprawić skuteczność mechanizmu zapewniania jakości, w tym możliwości zewnętrznego uznawania i akredytacji znaku EIT.

Aby zapewnić powodzenie tego działania, EIT udzieli uczestniczącym instytucjom szkolnictwa wyższego konkretnych wskazówek, podzieli się wiedzą ekspercką i zapewni coaching.

W przypadku tego działania EIT będzie kierować się do instytucji szkolnictwa wyższego z całej Europy, ale szczególną uwagę zwracać będzie na instytucje szkolnictwa wyższego z państw (i regionów w tych państwach), których wyniki w dziedzinie innowacji są średnie lub słabe oraz które chcą budować swoje zdolności innowacyjne, a także wzmocnić swój ślad innowacyjny i strategię inteligentnej specjalizacji.

3. 5. Działania przekrojowe EIT

3.5.1 Komunikacja

EIT będzie dążyć do poprawy swojej komunikacji i widoczności w stosunku do głównych zainteresowanych stron w państwach członkowskich oraz zapewni wyeksponowanie wsparcia UE zgodnie z podejściem komunikacyjnym programu „Horyzont Europa”. Wraz z rosnącą liczbą WWiI i nowym działaniem wspierającym rozwój przedsiębiorczości instytucji szkolnictwa wyższego EIT zwiększy wysiłki na rzecz poprawy swojej rozpoznawalności jako marki jakości w dziedzinie innowacji. Lepsza komunikacja ma kluczowe znaczenie w szczególności dla obywateli, ponieważ innowacje pochodzące z EIT przyczyniają się do wykazania konkretnego oddziaływania inwestycji UE za pośrednictwem unijnego programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji.

EIT będzie dążyć do wykorzystania istniejących unijnych sieci informacyjnych i zapewni koordynację ich działań w celu zapewnienia lepszego doradztwa i wskazówek dla potencjalnych partnerów WWiI przy EIT. Aby zapewnić szersze rozpowszechnienie i lepsze zrozumienie możliwości oferowanych przez EIT, instytut wzmocni doradztwo i pomoc w zakresie aspektów związanych z uczestnictwem w WWiI przy EIT w całej Europie poprzez wykorzystanie istniejących sieci informacji i struktur z całego kontynentu, w szczególności krajowych punktów kontaktowych w ramach programu „Horyzont Europa”. Decyzja o konkretnym ustanowieniu krajowych punktów kontaktowych EIT w ramach struktury programu „Horyzont Europa” zostanie podjęta na odpowiednim szczeblu w porozumieniu z Komisją. Aby zapewnić poinformowanie dużej społeczności zainteresowanych stron z całego trójkąta wiedzy na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym o wszystkich zaproszeniach EIT (i WWiI) do składania wniosków i finansowanych projektach, informacje o nich pojawią się również na Europejskim portalu informacji o możliwościach finansowania i o procedurach przetargowych, w ramach programu „Horyzont Europa”.

EIT będzie organizować regularne spotkania grupy przedstawicieli państw członkowskich oraz służb Komisji, co najmniej dwa razy w roku, aby zapewnić odpowiednią komunikację i przepływ informacji z państwami członkowskimi i na poziomie UE. Państwa członkowskie będą należycie i na bieżąco informowane o wynikach, osiągnięciach i działalności EIT i WWiI. Ponadto grupa przedstawicieli państw członkowskich będzie doradzać EIT w kwestiach o znaczeniu strategicznym. Wraz z EIT grupa przedstawicieli państw członkowskich będzie również zapewniać odpowiednie wsparcie w zakresie nawiązywania kontaktów i promowania synergii – odnośnie do wspieranych przez EIT działań – z krajowymi lub regionalnymi programami i inicjatywami, a także będzie udostępniać informacje na temat potencjalnego krajowego lub regionalnego współfinansowania takich działań.

EIT będzie w dalszym ciągu zwiększać widoczność swoich działań wobec obywateli i społeczności zainteresowanych stron poprzez forum zainteresowanych stron, nagrody EIT i Wspólnotę Absolwentów EIT. Celem jest promowanie interakcji z europejskimi podmiotami trójkąta wiedzy oraz docenienie najbardziej obiecujących przedsiębiorców i innowatorów w Europie.

EIT będzie w dalszym ciągu kierować Wspólnotą Absolwentów EIT⁸ i zapewniać jej strategiczne wytyczne (we współpracy z Radą Absolwentów EIT) w celu zmaksymalizowania jej oddziaływania społecznego i wpływu na przedsiębiorczość oraz stałego zaangażowania jej członków w działania wspierane przez EIT. W latach 2021–2027 Wspólnota Absolwentów będzie się nadal rozwijać i obejmie również absolwentów biorących udział w działaniach wspierających zdolności innowacyjne instytucji szkolnictwa wyższego.

3.5.2 Identyfikacja i wymiana dobrych praktyk z zainteresowanymi stronami

EIT określi, skodyfikuje i skutecznie udostępni wnioski i dobre praktyki wynikające z działań finansowanych przez EIT oraz będzie współpracować z władzami państw członkowskich UE zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym, oraz z Komisją, ustanawiając zorganizowany dialog i koordynując wysiłki w celu określenia, wymiany i rozpowszechniania dobrych praktyk oraz wniosków. Oczekuje się, że WWiI i projekty wspierające zdolności innowacyjne i przedsiębiorcze instytucji szkolnictwa wyższego będą cennym źródłem dowodów i eksperymentalnego uczenia się dla decydentów w dziedzinie badań naukowych, innowacji i kształcenia, a także w rozmaitych dziedzinach tematycznych.

Jak dotąd dobre praktyki i wnioski wynikające z działań WWiI nie zostały w wystarczającym stopniu skodyfikowane i skutecznie rozpowszechnione. EIT będzie w dalszym ciągu rozwijać swoją rolę jako instytutu innowacji, zdolnego do wykrywania, analizowania, kodyfikowania innowacyjnych praktyk, wniosków i wyników działań finansowanych przez EIT (kształcenie i szkolenie, wsparcie dla innowacji, wsparcie dla przedsiębiorczości), dzielenia się nimi oraz zapewnienia ich stosowania na szerszą skalę. Działalność ta będzie opierać się na powiązaniach i synergii z pozostałymi inicjatywami w ramach [filaru „Innowacyjna Europa”] przewidzianymi we [wniosku w sprawie programu „Horyzont Europa”].

⁸ Wspólnota Absolwentów EIT skupia przedsiębiorców i inicjatorów zmian, którzy uczestniczyli w programie kształcenia lub przedsiębiorczości realizowanym przez WWiI. Wspólnota jest siecią ponad 5000 członków.

3.5.3 Współpraca międzynarodowa

EIT opracuje ogólne kierunki współpracy międzynarodowej EIT i WWiI pod nadzorem Rady Zarządzającej EIT, zgodnie z przyjętym w ramach programu „Horyzont Europa” podejściem do współpracy międzynarodowej i zgodnie z innymi stosownymi dziedzinami polityki UE, oraz w porozumieniu z odpowiednimi służbami Komisji. W ramach zakresu stosowania rozporządzenia w sprawie EIT instytut będzie dążył do zwiększenia oddziaływania swojej działalności poprzez współpracę międzynarodową i będzie koordynować międzynarodowe działania finansowane przez EIT za pośrednictwem WWiI. Skupi się na ścisłym dostosowaniu swoich działań do odpowiednich celów polityki Unii Europejskiej oraz jej priorytetów w zakresie badań naukowych i innowacji oraz na zapewnianiu europejskiej wartości dodanej. W ramach współpracy międzynarodowej EIT, w porozumieniu z Komisją, skupi się na skutecznym stawieniu czoła globalnym wyzwaniom, przyczyniając się do realizacji odpowiednich inicjatyw międzynarodowych i celów zrównoważonego rozwoju oraz zapewniając dostęp do talentów i zwiększoną podaż innowacyjnych rozwiązań oraz większy popyt na nie.

3.6. Zapewnienie skutecznego funkcjonowania: tryb pracy

Sekcja ta obejmuje szereg środków mających na celu dostosowanie i poprawę bieżącego funkcjonowania EIT i WWiI. W celu zapewnienia wdrożenia tych środków przez WWiI skuteczna, posiadająca odpowiednie uprawnienia i strategicznie ukierunkowana Rada Zarządzająca EIT będzie monitorować ich wdrażanie na szczeblu EIT oraz zapewni niezbędne zachęty i kontrolę, w tym poprzez oparty na wynikach proces przydziału środków finansowych.

3.6.1. Model operacyjny WWiI

EIT zapewni, aby podczas wdrażania WWiI w pełni przestrzegały odpowiednich wymogów wynikających z rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”, w tym zapewni przejście istniejących ośmiu WWiI do realizacji nowych kryteriów wdrażania programu „Horyzont Europa” dla partnerstw europejskich. W związku z tym EIT zapewni WWiI rozszerzone wytyczne operacyjne i będzie stale monitorować wyniki WWiI zgodnie z zasadami należytego zarządzania, monitorowania i oceny określonymi w rozporządzeniu w sprawie EIT, a także z zasadami i kryteriami określonymi w odniesieniu do partnerstw europejskich w rozporządzeniu w sprawie programu „Horyzont Europa” oraz pod kątem dostosowania do priorytetów i wskaźników programu „Horyzont Europa” w celu zmaksymalizowania ich wyników i oddziaływania. W przypadku WWiI osiągających wyniki gorsze od spodziewanych, nieosiągających odpowiednich wyników lub niewnoszących europejskiej wartości dodanej podjęte zostaną odpowiednie środki naprawcze.

Systematycznie monitorując działania WWiI, EIT zapewni ciągle dążenie do większej otwartości WWiI, w szczególności poprzez dopilnowanie, by WWiI stosowały spójne, jasne i przejrzyste kryteria przystąpienia w odniesieniu do nowych członków, którzy wnoszą do partnerstw wartość dodaną, a także inne przepisy, takie jak przejrzyste procedury opracowywania planów operacyjnych WWiI. WWiI będą także prowadzić swoje działania w sposób w pełni przejrzysty i pozostaną otwartymi i dynamicznymi partnerstwami, do których – na podstawie dopasowania pod kątem doskonałości i innowacji – przystępować mogą nowi partnerzy z całej Unii wnoszący do partnerstw wartość dodaną, w tym coraz w coraz większym stopniu MŚP. W celu ograniczenia koncentracji finansowania i w celu zapewnienia, aby WWiI w ramach prowadzonych działań korzystały z szerokiej sieci partnerów, procedura przygotowania planu operacyjnego (w tym określenie priorytetów, wybór działań i przyznanie środków finansowych) oraz związane z tym decyzje o finansowaniu będą bardziej przejrzyste i integracyjne. W strategiach wieloletnich WWiI należy przewidzieć rozszerzenie partnerstwa, w tym utworzenie nowych centrów kolokacji, którym Rada Zarządzająca przydzieli odpowiedni budżet. Podejmując decyzję w sprawie finansowania, Rada Zarządzająca uwzględni postępy w osiąganiu celów wyznaczonych w strategiach wieloletnich, m.in. liczbę centrów kolokacji. WWiI zwiększą otwartość zaproszeń do składania wniosków, w szczególności w odniesieniu do projektów otwartych dla stron trzecich. Wszystkie te środki zwiększą liczbę uczestniczących podmiotów zaangażowanych w działania WWiI. Ponadto w ramach regularnej sprawozdawczości WWiI powinny przedstawiać sprawozdania na temat zaangażowania nowych partnerów jako jednego z elementów ich finansowania opartego na wynikach.

W związku z tym, że WWiI działają w całym łańcuchu wartości innowacji, EIT zapewni w planach operacyjnych WWiI odpowiednią równowagę między działalnością w dziedzinie kształcenia, przedsiębiorczości i innowacji, a także zapewni, by przedsięwzięcia WWiI były realizowane za pośrednictwem oszczędnej i opłacalnej struktury, która ogranicza koszty administracyjne i koszty zarządzania do minimum. EIT zapewni, aby WWiI osiągały swoje oczekiwane oddziaływanie dzięki szerokiemu zakresowi określonych w planach operacyjnych WWiI działań skutecznie wspierających realizację ich celów, w tym potencjalny wpływ na ekosystemy innowacji na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym. Realizacja zobowiązań każdego z partnerów WWiI w całym umownym okresie trwania inicjatywy zostanie zapewniona w drodze regularnego monitorowania rzeczywistych wkładów partnera w stosunku do pierwotnych zobowiązań. EIT zapewni, aby WWiI miały system zarządzania ryzykiem na potrzeby sytuacji, w których niektórzy partnerzy nie będą w stanie wywiązać się ze swoich pierwotnych zobowiązań.

3.6.2. *Model finansowania WWiI*

Oczekuje się, że dzięki oszczędnemu i uproszczonemu modelowi finansowania EIT zwiększy oddziaływanie WWiI i ich wkład w realizację celów EIT i programu „Horyzont Europa”, a także zachęci partnerów WWiI do zaangażowania się w ich działania. Aby zwiększyć wartość dodaną swojego wsparcia, EIT dostosuje swój model finansowania. Istnieją cztery główne obszary, w których EIT wprowadzi ulepszenia.

Po pierwsze, w celu zwiększenia poziomów inwestycji prywatnych i publicznych EIT będzie stopniowo zmniejszać stawkę finansowania działań WWiI oferujących wartość dodaną.

Oczekuje się, że dostosowanie modelu finansowania będzie dla WWiI ułatwieniem w osiągnięciu stabilności finansowania. Oczekuje się także, że zachęci je to do stopniowego zmniejszania, w okresie obowiązywania ramowych umów o partnerstwie, udziału finansowania EIT w planie operacyjnym, przy jednoczesnym zwiększaniu poziomu wspólnych inwestycji ze źródeł innych niż EIT. Malejące stawki finansowania przez EIT działań WWiI oferujących wartość dodaną będą miały zastosowanie do wszystkich etapów całego cyklu życia WWiI (faza rozruchu, rozwój działalności, dojrzałość, wycofanie się z dotacji EIT), jak przedstawiono poniżej.

	Faza rozruchu	Rozwój działalności	Dojrzałość	Wycofanie się z dotacji EIT
Lata	1–4	5–7	8–11	12–15
Stawka finansowania EIT	Do 100%	Do 80%	Do 70%	Do 50% w 12. roku, zmniejszenie o 10% rocznie

Tabela nr 4: Stawki współfinansowania EIT w latach 2021–2027

Po drugie, EIT zapewni, by proces przyznawania dotacji był zgodny z modelem finansowania opierającym się na wynikach. Wykorzystywanie dotacji wieloletnich zostanie zwiększone.

Finansowanie EIT będzie bezpośrednio powiązane z postępami w dziedzinach określonych w art. 10 i art. 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EIT oraz z celami WWiI określonymi w ich planach operacyjnych i może zostać zmniejszone, zmienione lub zakończone w przypadku braku wyników. W celu zagwarantowania największego możliwego oddziaływania EIT m.in. zapewni WWiI silniejsze zachęty do poszukiwania nowych partnerów, a także podejmie środki naprawcze, w szczególności w oparciu o indywidualne wyniki WWiI.

Po trzecie, EIT będzie stosować ściśle reguły wzmacniania mechanizmu przeglądu przed upływem pierwszych siedmiu lat początkowego okresu działalności WWiI, zgodnie z art. 10 i 11 rozporządzenia w sprawie EIT. Ten przegląd, który ma zostać przeprowadzony z pomocą ekspertów zewnętrznych, będzie zgodny z najlepszą praktyką międzynarodową i z kryteriami monitorowania i oceny określonymi odnośnie do partnerstw europejskich w rozporządzeniu w sprawie programu „Horyzont Europa”. Powinien się on odbyć przed upływem pierwszych siedmiu lat. W wyniku tego przeglądu Rada Zarządzająca podejmie decyzję o dalszym wspieraniu finansowym WWiI albo o zmianie lub zaprzestaniu tej pomocy (a tym samym o nieprzedłużaniu ramowej umowy o partnerstwie z daną WWiI) i przekierowaniu zasobów na działania, w ramach których osiągane są lepsze wyniki. Przed podjęciem tej decyzji Rada Zarządzająca zasięgnie opinii grupy przedstawicieli państw członkowskich.

Wreszcie, EIT będzie kontynuować wysiłki na rzecz uproszczenia w celu zmniejszenia niepotrzebnego obciążenia administracyjnego⁹ dla WWiI, umożliwiając sprawną i efektywną realizację ich rocznego planu operacyjnego i strategii wieloletniej. Może to objąć wykorzystanie kwot ryczałtowych lub kosztów jednostkowych w odniesieniu do odpowiednich działań WWiI. Ponadto aby zapewnić lepsze planowanie zasobów, w szczególności na potrzeby działań innowacyjnych, oraz ułatwić większe zaangażowanie i długoterminowe inwestycje ze strony partnerów uczestniczących w działaniach WWiI, EIT podpisze, w stosownych przypadkach i na podstawie odpowiednich ramowych umów o partnerstwie, wieloletnie umowy o udzielenie dotacji z WWiI, obejmujące przepisy dotyczące finansowania opartego na wynikach. Okres tych wieloletnich umów o udzielenie dotacji nie powinien przekraczać 3 lat.

⁹ W szczególności zaprzestano by składania rocznych sprawozdań na temat uzupełniających działań WWiI zgodnie z zaleceniem Trybunału Obrachunkowego zawartym w jego sprawozdaniu specjalnym z 2016 r. (zalecenie nr 1, s. 51).

3.6.3 *Stosunki EIT z WWiI po rozwiązaniu ramowej umowy o partnerstwie*

EIT opracuje ogólne zasady dotyczące stosunków z WWiI po rozwiązaniu ramowej umowy o partnerstwie zgodnie z ramami programu „Horyzont Europa” dla partnerstw europejskich. Z zastrzeżeniem przeprowadzenia dogłębnej niezależnej oceny w ścisłej współpracy z Komisją, do końca 2023 r., EIT określi ogólne ramy swoich stosunków z tymi WWiI, w odniesieniu do których ramowa umowa o partnerstwie ma zostać rozwiązana w okresie programowania 2021–2027. W oparciu o ogólne ramy oraz z zastrzeżeniem pozytywnego wyniku końcowego przeglądu EIT może zawrzeć z WWiI „porozumienie o współpracy” służące utrzymaniu aktywnej współpracy z WWiI po rozwiązaniu ramowej umowy o partnerstwie. Porozumienie obejmie m.in. następujące kwestie:

- prawa i obowiązki związane z kontynuowaniem działań w ramach trójkąta wiedzy, a także z utrzymywaniem ekosystemu i sieci WWiI, wykorzystaniem marki EIT, udziałem w sieci EIT Nagrody oraz w innych inicjatywach organizowanych przez EIT; wykorzystywanie znaku EIT w programach kształcenia i szkolenia; stosunki ze Wspólnotą Absolwentów EIT oraz
- w stosownych przypadkach, warunki uczestnictwa w konkurencyjnych zaproszeniach EIT w odniesieniu do niektórych konkretnych działań, np. wspólnych działań WWiI. Przy określaniu rodzajów działań, które mają być wspierane za pośrednictwem konkurencyjnych zaproszeń, Rada Zarządzająca uwzględni wspomnianą dogłębną niezależną ocenę.

3.7. Synergie i komplementarność z innymi programami

Dzięki szerokiemu spektrum podejmowanych przez siebie działań oraz dzięki swojej szczególnej roli EIT ma możliwość tworzenia synergii i zapewniania komplementarności – bez powielania działań – z innymi programami lub instrumentami UE, m.in. poprzez wzmacnianie swojego wsparcia na rzecz WWiI w zakresie podejmowanych przez nie działań w obszarze planowania i wdrażania. Przedstawiony poniżej wykaz zawiera konkretne przykłady sytuacji, w których – jak się oczekuje – EIT będzie wносить wkład w tworzenie synergii w perspektywie od średnio- do długoterminowej poza programem „Horyzont Europa”.

Program Erasmus

- Wspólnoty funkcjonujące wokół programu Erasmus i EIT utworzą między sobą synergie. Współpraca ma być ukierunkowana na zapewnienie studentom objętym programem Erasmus i uczęszczającym do instytucji szkolnictwa wyższego będących partnerami WWiI dostępu do szkół letnich prowadzonych przez WWiI lub do innych istotnych inicjatyw szkoleniowych WWiI (na przykład w zakresie przedsiębiorczości i zarządzania innowacjami) oraz możliwości nawiązania kontaktów z siecią absolwentów WWiI.
- Działania w ramach współpracy mogą również obejmować prowadzenie przez EIT/WWiI szkoleń dla kadry akademickiej (pochodzącej ze wszystkich instytucji szkolnictwa wyższego, niezrzeszonych w ramach WWiI) w zakresie programów nauczania łączących przedsiębiorczość z innowacjami, a także testowanie, przyjmowanie i zwiększanie skali innowacyjnych praktyk opracowanych w ramach sieci Erasmus (takich jak sojusz na rzecz wiedzy między instytucjami szkolnictwa wyższego i przedsiębiorstwami) przez WWiI i vice versa.
- W miarę możliwości zapewnione mają zostać synergie z inicjatywą dotyczącą europejskich szkół wyższych, co mogłoby przyczynić się do włączenia działalności EIT w obszarze kształcenia w główny nurt działań, zapewniając możliwość systemowego oddziaływania.

Program „Cyfrowa Europa”

- WWiI będą współpracować z europejskimi ośrodkami innowacji cyfrowych w celu wspierania transformacji cyfrowej przemysłu i organizacji sektora publicznego.
- Zbadane zostaną możliwości wykorzystania infrastruktury i zdolności rozwiniętych w ramach programu „Cyfrowa Europa” (np. zasoby danych i biblioteki algorytmów sztucznej inteligencji; centra kompetencji w zakresie obliczeń wielkiej skali w państwach członkowskich) przez WWiI w dziedzinie kształcenia i szkoleń, jak również do celów testowania i demonstracji w projektach innowacyjnych.

Fundusze polityki spójności (w szczególności Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny)

- WWiI przy EIT – za pośrednictwem swoich centrów kolokacji i podmiotów RSI – powinny propagować współpracę na szczeblu regionalnym i międzyregionalnym między podmiotami trójkąta wiedzy (podmioty z sektora kształcenia, badań naukowych i przedsiębiorstw) a instytucjami zarządzającymi, działając w synergii ze współpracą międzyregionalną oraz z inwestycjami wzdłuż łańcuchów wartości w powiązanych obszarach priorytetowych inteligentnej specjalizacji, oraz pracą tematycznych platform inteligentnej specjalizacji. EIT zbada również możliwość wniesienia wkładu w inicjatywy na rzecz rozwoju umiejętności w ramach funduszy polityki spójności poprzez wymianę najlepszych praktyk.
- W stosownych przypadkach EIT będzie propagować współpracę z Platformami Inteligentnej Specjalizacji i odpowiednimi WWiI w celu ułatwienia synergii między zasobami EIT, funduszami polityki spójności i innymi europejskimi, krajowymi lub regionalnymi programami.

Program InvestEU

- WWiI przy EIT będą dążyły do nawiązania współpracy z Centrum Doradztwa InvestEU, aby zapewnić przedsiębiorstwom wspieranym przez WWiI wsparcie techniczne i pomoc techniczną przy przygotowywaniu, opracowywaniu i wdrażaniu projektów.
- WWiI przy EIT będą starały się umieszczać treści na portalu InvestEU, aby przybliżyć inwestorom i pośrednikom finansowym projekty wspierane przez WWiI, w ścisłej współpracy ze służbami Komisji i w synergii z EIT.

Kreatywna Europa

- Nowy program Kreatywna Europa będzie miał znaczenie m.in. dla działalności przyszłej WWiI ds. sektora kultury i sektora kreatywnego. Silne synergie i silna komplementarność z programem mają zostać rozwinięte w obszarach, takich jak umiejętności twórcze, miejsca pracy i modele biznesowe.

Program na rzecz jednolitego rynku (COSME)

- WWiI będą dążyć do współpracy z Europejską Siecią Przedsiębiorczości i jej grupami sektorowymi w celu ułatwienia współpracy między przedsiębiorstwami, transferu technologii i partnerstw innowacyjnych dla przedsiębiorców pragnących rozwijać swoją działalność w UE i poza nią. Organizacje należące do Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości będą propagować działania WWiI przy EIT wśród swoich klientów będących MŚP. EIT zbada możliwości współpracy z programami mobilności dla nowych przedsiębiorców w celu poprawy ich umiejętności w zakresie przedsiębiorczości.

4. ZASOBY

4.1. Potrzeby budżetowe

Potrzeby budżetowe EIT na lata 2021–2027 wynoszą [3000] mln EUR i składają się na nie dwa główne elementy: 1) wydatki na osiem istniejących WWiI (odzwierciedlające fakt, że w przypadku trzech z nich ramowe umowy o partnerstwie wygasną do końca 2024 r.) oraz uruchomienie dwóch nowych WWiI (w 2023 r. i 2026 r.); oraz 2) wydatki administracyjne.

Na finansowanie istniejących i nowych WWiI przewiduje się około [2920] mln EUR ([97% całkowitego budżetu EIT), z czego co najmniej 10%, lecz nie więcej niż 15%, zostanie przeznaczone na Regionalny System Innowacji;

-
- maksymalnie 7% zostanie przeznaczone na wspólne działania WWiI, w tym konkurencyjne zaproszenia kierowane do WWiI, w przypadku których umowa ramowa o partnerstwie została rozwiązana;
- maksymalnie 3% zostanie przeznaczone na nowy etap pilotażowy działania, które ma pomóc w rozwijaniu zdolności przedsiębiorczych i innowacyjnych instytucji szkolnictwa wyższego.

Oczekuje się, że poprzez wprowadzenie stopniowo malejącej stawki finansowania EIT, WWiI zmobilizują kolejne [1500] mln EUR z innych źródeł publicznych i prywatnych. Budżet na uruchomienie dwóch nowych WWiI (co ma nastąpić odpowiednio w 2023 r. i 2026 r.) wyniesie około [300] mln EUR. Jeżeli oprócz budżetu EIT udostępnione zostaną dodatkowe środki, EIT mógłby również uruchomić dodatkowe WWiI.

EIT nadal będzie oszczędną i dynamiczną organizacją. Wydatki administracyjne, obejmujące niezbędne koszty personelu i koszty administracyjne, operacyjne oraz te związane z infrastrukturą, wzrosną, ale średnio nie przekroczą 3% budżetu EIT. Część wydatków administracyjnych pokrywają Węgry poprzez zapewnienie bezpłatnych powierzchni biurowych do końca 2029 r. Na tej podstawie wydatki administracyjne w latach 2021–2027 wyniosą zatem około [80] mln EUR.

4.2. Oddziaływanie (*monitorowanie i ocena*)

Oczekuje się, że pomiar oddziaływania EIT będzie w następnym okresie programowania stale udoskonalany, z uwzględnieniem dotychczasowych wniosków i doświadczeń. Zgodnie z art. 10, 11 i 19 rozporządzenia w sprawie EIT, instytut będzie stosować ramy oceny, sprawozdawczości i monitorowania zapewniające spójność z ogólnym podejściem przyjętym w ramach programu „Horyzont Europa”, przy jednoczesnym zapewnieniu elastyczności. W szczególności usprawniona zostanie wymiana informacji zwrotnych między Komisją, EIT i WWiI – pozwoli to realizować wyznaczone cele w konsekwentny, spójny i skuteczny sposób.

4.2.1. Sprawozdawczość i monitorowanie

EIT udoskonali obecne systemy monitorowania i wprowadzi ramy sprawozdawczości i monitorowania, w tym kluczowe wskaźniki skuteczności działania, dostosowane do kluczowych ścieżek oddziaływania [programu „Horyzont Europa”]. Monitorowanie wyników operacyjnych i rezultatów WWiI oraz sprawozdawczość w tym zakresie będą podstawowym zadaniem EIT i będą realizowane we współpracy ze wspólnymi służbami ds. przedsiębiorstw w ramach programu „Horyzont Europa”. System sprawozdawczości i monitorowania WWiI zostanie włączony do ogólnego systemu monitorowania programu „Horyzont Europa”, w szczególności poprzez wdrożenie wspólnych modeli danych obejmujących gromadzenie danych przechowywanych we wspólnej bazie danych. Komisja będzie uczestniczyć w procesie wspólnego projektowania wszystkich istotnych wskaźników i narzędzi oddziaływania i monitorowania opracowywanych lub stosowanych przez EIT, aby zapewnić zgodność i spójność z ogólnym systemem monitorowania realizacji programu „Horyzont Europa”, uwzględniając kluczowe ścieżki oddziaływania, ramy kryteriów dla partnerstw europejskich oraz proces planowania strategicznego. Procedury stałego monitorowania, jak również procedury przeglądu okresowego i przeglądu, w tym procedury dotyczące ustanowienia solidnego zestawu wskaźników ilościowych i jakościowych oraz powiązanych z nimi założeń i celów, zostaną ustalone na podstawie decyzji Rady Zarządzającej. Ponadto EIT uwzględni proces wdrażania metodyki Radaru Innowacji w ramach programu „Horyzont Europa” i zbada, w jaki sposób WWiI mogłyby wykorzystać Radar Innowacji do rozszerzenia swoich działań monitorujących.

Wyniki takiego monitorowania będą wykorzystywane przez WWiI w procesach planowania operacyjnego oraz przy przyznawaniu opartego na wynikach finansowania dla działań WWiI oraz w kwestii opracowywania ramowych umów o partnerstwie i umów o udzielenie dotacji z WWiI występującymi w charakterze beneficjentów. Ponadto oczekuje się, że wyniki monitorowania WWiI będą uwzględniane w strategicznym procesie koordynacji partnerstw europejskich.

Oczekuje się, że działania EIT, w tym działania zarządzane za pośrednictwem WWiI, będą obejmować:

- 1) *oddziaływanie technologiczne/gospodarcze/innowacyjne* poprzez wpływ na tworzenie i rozwój przedsiębiorstw oraz tworzenie nowych innowacyjnych rozwiązań mających na celu sprostanie globalnym wyzwaniom, a także poprzez tworzenie bezpośrednich i pośrednich miejsc pracy oraz mobilizowanie innych inwestycji publicznych i prywatnych;

- 2) *oddziaływanie naukowe i edukacyjne* poprzez wzmacnianie kapitału ludzkiego w dziedzinie badań naukowych i innowacji, podnoszenie umiejętności w zakresie innowacji i przedsiębiorczości zarówno na poziomie indywidualnym, jak i organizacyjnym, a także wspieranie otwartego tworzenia i rozpowszechniania wiedzy i innowacji w społeczeństwie;
- 3) *oddziaływanie społeczne* poprzez zajęcie się priorytetami polityki UE w dziedzinie zmiany klimatu, energii, surowców, zdrowia lub żywności przy użyciu innowacyjnych rozwiązań, zaangażowania obywateli i użytkowników końcowych oraz poprzez zwiększenie wykorzystania innowacyjnych rozwiązań w tych dziedzinach w społeczeństwie.

EIT zapewni opracowanie szczegółowych wskaźników społecznych w obszarach działalności WWiI oraz ich regularne monitorowanie pod względem oddziaływania społecznego zgodnie z ramami programu „Horyzont Europa”. Dodatkowe wskaźniki, w tym wskaźniki oddziaływania społecznego w obszarach działalności WWiI, zostaną opracowane przez EIT i Komisję zgodnie z rozwojem ram wskaźników programu „Horyzont Europa” i będą odzwierciedlać ogólne podejście partnerstw europejskich do przyczyniania się do oddziaływania naukowego, gospodarczego i społecznego. Ogólnie rzecz biorąc, dostosowanie wskaźników oddziaływania do programu „Horyzont Europa” służy monitorowaniu postępów w osiąganiu wyznaczonych celów w miarę upływu czasu. Oczekuje się, że zapewni to porównywalną bazę danych na temat wyników i skutków generowanych przez WWiI w odniesieniu do pozostałej części programu. Ponadto EIT zapewni, aby system monitorowania uwzględniał postępy w zakresie realizacji działań charakterystycznych dla modelu WWiI, takich jak integracja trójkąta wiedzy i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości. Przykładowo za pomocą wskaźników dotyczących działań EIT w zakresie kształcenia (w tym działań wspierających zdolności instytucji szkolnictwa wyższego) monitoruje się nabywanie umiejętności związanych z kapitałem ludzkim (perspektywa krótkoterminowa), rozwój kariery (perspektywa średnioterminowa) i warunki pracy (perspektywa długoterminowa), zaangażowanie instytucji szkolnictwa wyższego i poprawę ich zdolności (perspektywa krótkoterminowa) lub rolę instytucji szkolnictwa wyższego i wyniki osiągnięte w lokalnych ekosystemach innowacji (perspektywa średnio- i długoterminowa).

Stałe monitorowanie WWiI obejmować będzie między innymi następujące aspekty:

- postępy na drodze do stabilności finansowania
- postępy na drodze do otwartości i objęcia zasięgiem całej Europy
- skuteczność w przyspieszaniu rozwoju przedsiębiorstw (m.in. liczba utworzonych i wspieranych przedsięwzięć charakteryzujących się wysokim wzrostem)
- Koszty administracyjne i koszty zarządzania WWiI.

Poniższa tabela zawiera niewyczerpujący wykaz kluczowych wskaźników skuteczności działania i ich wartości docelowych, które – jak się oczekuje – będą monitorowane przez EIT w latach 2021–2027. Wskaźniki te stanowią główne orientacyjne dane wejściowe i wyjściowe wykorzystywane do monitorowania realizacji kluczowych celów EIT na lata 2021–2027, takich jak wspieranie innowacji i przedsiębiorczości poprzez lepsze kształcenie, zwiększanie jego lokalnego i regionalnego oddziaływania i otwartości na potencjalnych partnerów i zainteresowane strony, zapewnienie równowagi między dochodami a kosztami, ustanowienie nowych centrów kolokacji oraz wprowadzenie na rynek nowych innowacyjnych rozwiązań w zakresie globalnych wyzwań.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania	Cel na 2023 r. (wariant podstawowy 2020 r.)	Cel na 2027 r. (wariant podstawowy 2020 r.)
Liczba podmiotów/organizacji uczestniczących w działaniach EIT i WWiI	Wzrost o 20%	Wzrost o 50%
Liczba innowacji (produktów i usług) wprowadzonych do obrotu	1,500	4,000
Instytucje szkolnictwa wyższego zaangażowane w działania EIT i WWiI	285	680
Liczba studentów zaangażowanych w związane z kształceniem działania EIT i WWiI	8,500	25,500
Liczba przedsiębiorstw typu start-up objętych wsparciem	300	700
Współfinansowanie WWiI	700 mln EUR	1500 mln EUR
Liczba podmiotów/organizacji uczestniczących w działaniach EIT i WWiI spoza regionów, w których znajdują się centra kolokacji WWiI	Wzrost o 50%	Wzrost o 100%

EIT zapewni, aby dotyczące projektu dane zebrane przez instytut przy użyciu wewnętrznego systemu monitorowania, w tym wyniki przekazane przez WWiI, zostały w pełni włączone do ogólnego systemu monitorowania danych programu „Horyzont Europa”. EIT zapewni, aby szczegółowe informacje wynikające z procesu monitorowania i oceny zostały udostępnione w odpowiednim czasie i można je było znaleźć we wspólnej elektronicznej bazie danych na temat realizacji programu „Horyzont Europa”. Ponadto EIT zapewni specjalne sprawozdania na temat skutków ilościowych i jakościowych, w tym na temat zadeklarowanych i faktycznie wniesionych wkładów finansowych.

4.2.2. Ocena, przegląd okresowy i wszechstronny przegląd

Komisja będzie przeprowadzała okresowe oceny działań EIT, uwzględniając działania, którymi zarządza się za pośrednictwem WWiI, zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie EIT i rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”. Zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EIT oceny te dotyczą w szczególności skuteczności, wydajności, przydatności, spójności i wartości dodanej działań EIT, w tym jego WWiI. Oceny te będą się opierać na wynikach niezależnych ocen zewnętrznych i wniosą wkład w ogólne śródkresowe i końcowe oceny programu „Horyzont Europa”.

Każda WWiI będzie podlegać kompleksowemu przeglądowi przeprowadzanemu przez EIT przy wsparciu zewnętrznych ekspertów przed upływem siódmego roku obowiązywania ramowej umowy o partnerstwie, a także końcowemu przeglądowi przed jej wygaśnięciem w przypadku jej przedłużenia. Pierwszy przegląd pozwoli Radzie Zarządzającej podjąć decyzję o ewentualnym przedłużeniu ramowej umowy o partnerstwie poza pierwszy siedmioletni okres, natomiast końcowy przegląd posłuży za podstawę negocjacji w sprawie ewentualnego porozumienia o współpracy. W ocenach tych, zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EIT, Rada Zarządzająca EIT uwzględni w szczególności kryteria monitorowania określone w odniesieniu do partnerstw europejskich w rozporządzeniu w sprawie programu „Horyzont Europa”, stopień osiągnięcia celów określonych przez samą WWiI, stopień koordynacji z innymi istotnymi inicjatywami w zakresie badań naukowych i innowacji, osiągnięty poziom stabilności finansowania, zdolność WWiI do zapewnienia otwartości na nowych członków oraz jej skuteczność w przyciąganiu nowych członków w ramach limitów wkładu finansowego Unii, o którym mowa w art. 20 rozporządzenia w sprawie EIT, unijną wartość dodaną i znaczenie dla osiągnięcia celów EIT.

Ponadto, zgodnie z art. 11 ust. 1a rozporządzenia w sprawie EIT, instytut pod nadzorem Rady Zarządzającej przygotowuje przeglądy okresowe wyników i działań WWiI obejmujące pierwsze trzy lata obowiązywania ramowej umowy o partnerstwie (tj. w fazie rozruchu WWiI) oraz, w przypadku przedłużenia, trzy lata po jej przedłużeniu (tj. w fazie dojrzałości). Podstawą tych przeglądów jest coroczne monitorowanie prowadzone przez EIT. Przeglądy te pomagają Radzie Zarządzającej EIT w uzyskiwaniu na wczesnym etapie informacji na temat wyników działalności WWiI w odniesieniu do ich strategii i celów, a także zgodności ze wskazówkami Rady Zarządzającej EIT.

Zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia w sprawie EIT, w przypadku gdy stałe monitorowanie, przeglądy okresowe lub przeglądy wszechstronne WWiI wykazują niewystarczające postępy w obszarach, o których mowa w art. 10, lub brak europejskiej wartości dodanej, Rada Zarządzająca podejmuje odpowiednie środki zaradcze. Środki naprawcze mogą przyjąć formę zmniejszenia, zmiany lub wycofania wkładu finansowego EIT, jak również wiążących zaleceń dotyczących działań WWiI lub sugestii odnośnie do dostosowania ich modeli osiągnięć i modeli operacyjnych.

Wyniki tych przeglądów okresowych i ocen są udostępniane publicznie, przekazywane grupie przedstawicieli państw członkowskich i zgłaszane w ramach strategicznego procesu koordynacji partnerstw europejskich.

5. ZAŁĄCZNIK 1A

Obszarem priorytetowym w kontekście utworzenia nowej wspólnoty wiedzy i innowacji w 2023 r. jest:

sektor kultury i sektor kreatywny.

Wykaz potencjalnych obszarów priorytetowych w kontekście utworzenia nowej wspólnoty wiedzy i innowacji w 2026 r. to:

- Woda i morza
- Bezpieczeństwo i odporność
- Włączenie społeczne, integracja i migracja

6. ZAŁĄCZNIK 1B

ARKUSZ INFORMACYJNY NA TEMAT WSPÓLNOTY WIEDZY I INNOWACJI „SEKTOR KULTURY I SEKTOR KREATYWNY”

Wyzwanie

Sektor kultury i sektor kreatywny mogą przynieść horyzontalne rozwiązanie dla wielu narastających wyzwań, które mają charakter stały i mogą zostać wyeliminowane za pośrednictwem działań w zakresie badań i innowacji. Wyzwania te można podzielić na cztery filary: 1) kreatywność, różnorodność kulturowa i wartości Europejczyków; 2) tożsamość i spójność europejska; 3) zatrudnienie, odporność gospodarcza i inteligentny wzrost w Europie; oraz 4) Europa jako podmiot globalny.

Kreatywność i różnorodność kulturowa Europejczyków zależy od odpornego i stabilnego sektora kultury i sektora kreatywnego. Sektory te, w szczególności sektor audiowizualny lub muzyczny, stoją w obliczu szeregu wyzwań wynikających ze zwiększonej konkurencji ze strony podmiotów globalnych i transformacji cyfrowej.

- Producenci, dystrybutorzy, nadawcy, kina i wszelkiego rodzaju organizacje kulturalne muszą wprowadzać innowacje, aby przyciągać nowe pokolenia widzów.
- Brak umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i umiejętności przekrojowych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym¹⁰ dotyczy zarówno powstających podsektorów, jak i tych bardzo dojrzałych, które przechodzą głęboką transformację cyfrową. Umiejętności te są niezbędne dla innowacji i kluczowe w świetle zmian na rynku pracy, przed którymi stoi ten sektor.

Wyzwania społeczne związane z **tożsamością i spójnością europejską** można ogólnie opisać w kategoriach braku „mostów” łączących różne części społeczeństwa, w tym różne terytoria. Obejmują one kwestie związane z wykluczeniem społecznym, potrzebą budowania bliższych powiązań międzykulturowych i rozwijaniem poczucia wspólnej przynależności w oparciu o różnorodność kulturową i wspólne dziedzictwo, którym można zaradzić poprzez bardziej inkluzywny i dostępny udział społeczeństwa, innowacje w dziedzinie projektowania, architektury i wykorzystania przestrzeni publicznych, a także innowacje społeczne oparte na kulturze.

W szczególności:

- współpraca między naukowcami oraz między sektorem badań a przemysłem jest ograniczona, podobnie jak niewystarczająca jest koordynacja wysiłków w zakresie badań naukowych i rozwoju, dzielenie się metodami, wynikami i najlepszymi praktykami;
- poziom integracji klastrów kreatywnych i ośrodków innowacji jest niewystarczający;
- znaczna część regionalnych priorytetów w zakresie inteligentnej specjalizacji w Europie odnosi się pod różnymi względami do kultury (np. dziedzictwo kulturowe, branże twórcze, sztuka itp.). Biorąc pod uwagę istotną rolę kultury i kreatywności w rozwoju gospodarczym i społecznym miast i regionów oraz zdolność kultury i kreatywności do dalszego rozwiązywania problemów związanych z dysproporcjami w całej Europie, potencjał WWiI ds. sektora kultury i sektora kreatywnego jest wysoki.

¹⁰ Studia z zakresu kultury i kreatywności w europejskich szkołach wyższych koncentrują się głównie na „części kreatywnej”, a ich absolwenci nie zawsze są gotowi wejść na nowoczesny rynek pracy, ponieważ nie posiadają umiejętności przekrojowych (przedsiębiorczych, cyfrowych i w zakresie zarządzania finansami). Jeżeli chodzi o instytucje szkolnictwa wyższego, UE pozostaje w tyle za Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie studiów na kierunkach związanych z komunikacją i mediami (podczas gdy uczelnie unijne osiągają lepsze wyniki w bardziej tradycyjnych dyscyplinach, takich jak sztuka i projektowanie lub sztuki widowiskowe).

Wyzwania związane z **zatrudnieniem, odpornością gospodarczą i inteligentnym wzrostem w Europie** obejmują kwestie gospodarcze, takie jak bezrobocie (zwłaszcza bezrobocie młodzieży) i globalna konkurencja.

- Obecnie na rynku panuje wysoka koncentracja: około 50% całkowitego obrotu i wartości dodanej generuje się w Niemczech, Zjednoczonym Królestwie i Francji.
- Europejski przemysł zмага się z wyzwaniami, takimi jak cyfryzacja i globalizacja oraz ich silny wpływ na sposób wytwarzania i rozpowszechniania prac przez artystów, a także sposób ich odnoszenia się do odbiorców.
- Twórczość kreatywna, kulturalna i artystyczna często boryka się z wyzwaniami związanymi z monetaryzacją jej dzieł i produktów, w związku z czym tworzy wysoce niepewne miejsca pracy. Należy zatem znaleźć nowe innowacyjne sposoby wspierania mikro- oraz małych i średnich organizacji i przedsiębiorstw kreatywnych i kulturalnych.

Wreszcie rola **Europy jako globalnego podmiotu** oznacza m.in. konieczność usprawnienia rozpowszechniania treści kulturowych tworzonych w Europie. Europa musi pozostać konkurencyjna w światowym wyścigu cyfrowym w zakresie tworzenia nowych technologii (np. sztuczna inteligencja, internet rzeczy, łańcuchów bloków), dla których sektor kultury i sektor kreatywny są ważnymi twórcami treści, produktów i usług na całym świecie. Ponadto w skali globalnej sektor kultury i sektor kreatywny (np. projektowanie, architektura itp.) aktywnie przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju i stymulują innowacje ekologiczne, natomiast treści kulturowe (literatura, film i sztuka) mogą, poza własną samoistną wartością, zwiększać świadomość problemów ekologicznych i zapewniać wiedzę opinii publicznej.

Znaczenie i oddziaływanie

Funkcjonująca przy EIT WWiI ds. sektora kultury i sektora kreatywnego – z jej holistycznym i zintegrowanym podejściem – pomoże stawić czoła wszystkim wyżej określonym wyzwaniom. Obejmując prawie wszystkie sektory naszego życia, społeczeństwo i gospodarkę, taka WWiI będzie miała duże znaczenie pod względem oddziaływania gospodarczego i społecznego, otwierając strategiczne możliwości w zakresie innowacji gospodarczych, technologicznych i społecznych.

Innowacje oparte na kulturze i kreatywności zwiększają konkurencyjność europejską bezpośrednio za sprawą tworzenia nowych przedsiębiorstw i miejsc pracy albo pośrednio dzięki tworzeniu korzyści międzysektorowych dla całej gospodarki, poprawie jakości życia i zwiększaniu atrakcyjności Europy. Sektor kultury i sektor kreatywny są coraz częściej postrzegane jako nowe źródła inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu i zatrudniają już ponad 12 mln osób w UE, co stanowi 7,5% wszystkich osób w UE mających zatrudnienie.

Wkład kultury i kreatywności w innowacje nie ogranicza się do bezpośredniego oddziaływania sektora kultury i sektora kreatywnego, ponieważ innowacje we wszystkich dziedzinach są w coraz większym stopniu stymulowane czynnikami innymi niż technologiczne, np. kreatywnością, projektowaniem i nowymi procesami organizacyjnymi lub modelami biznesowymi.

W szczególności sektor kultury i sektor kreatywny, z ich odrębnymi łańcuchami wartości (tj. muzyka, sztuka, projektowanie, moda, materiały audiowizualne, gry wideo, architektura...), mają duże zdolności innowacyjne pod względem gospodarczym i są w stanie stymulować innowacje w innych sektorach gospodarki.

Kultura i udział w działaniach kulturalnych ma bezpośredni wpływ na dobrobyt obywateli i na włączenie społeczne. Sektor kultury i sektor kreatywny wzmacniają wartości społeczne, takie jak tożsamość, demokracja i udział w społeczeństwie obywatelskim. Kultura ma ogromny potencjał wzmocnienia europejskiego poczucia przynależności, gdzie różnorodność stanowi atut. Ma to fundamentalne znaczenie dla zapewnienia odporności, dostępu społecznego, spójności społecznej, przeciwdziałania radykalizacji postaw i równouprawnienia płci, a także dla rozwiązania problemów związanych z niepewnością polityczną w Europie i potrzebą jedności.

Funkcjonująca przy EIT WWiI ds. sektora kultury i sektora kreatywnego wzmocni możliwości tworzenia sieci, współpracy, współtworzenia i transferu wiedzy między sektorem kształcenia, instytucjami badawczymi i przedsiębiorstwami w ramach sektora kultury i sektora kreatywnego oraz z innymi sektorami społeczeństwa i gospodarki. Będzie ona katalizatorem inicjatyw oddolnych i odgórnych na szczeblu regionalnym, krajowym i unijnym. Pozwoli na opracowanie niezbędnych warunków ramowych dla tworzenia i zwiększania skali nowych projektów w innowacyjnych ekosystemach. Zapewni naukowcom i studentom wielu dyscyplin (w tym sztuki, nauk humanistycznych, biznesu, nauk społecznych i stosowanych nauk ścisłych) oraz przedsiębiorcom z sektora kultury i sektora kreatywnego i innych sektorów wiedzę i umiejętności niezbędne do dostarczania innowacyjnych rozwiązań i przekształcania ich w nowe możliwości rynkowe. Ponadto umożliwi dalszą wzajemną wymianę z innymi sektorami gospodarki i przemysłu, działając jako akcelerator innowacji.

Synergia i komplementarność z istniejącymi inicjatywami

WWiI w sektorze kultury i sektorze kreatywnym byłaby uzupełnieniem szeregu innych inicjatyw unijnych, jak również inicjatyw na szczeblu państw członkowskich. Poniżej przedstawiono główne synergie oczekiwane na szczeblu UE.

Oczekuje się, że WWiI ds. sektora kultury i sektora kreatywnego wytworzy silne synergie z odpowiednimi inicjatywami politycznymi w ramach programu „Horyzont Europa”, a w szczególności w ramach filaru II z klastrem [„Integracyjne i bezpieczne społeczeństwo”] i jego obszarami interwencji w dziedzinie dziedzictwa kulturowego i demokracji. Przyszła WWiI mogłaby również zapewnić cenny wkład horyzontalny w różne działania prowadzone w klastrze [„Branża cyfrowa i przemysł”], w szczególności jeżeli chodzi o technologie produkcyjne, w przypadku których potrzeba opracowania nowych produktów w dużym stopniu zależy od sektora kultury i sektora kreatywnego. Ponadto WWiI mogłaby skutecznie uzupełniać inne części programu „Horyzont Europa”, interwencję obecnej WWiI „EIT Digital” i działania przewidziane w ramach innych programów UE, takich jak InvestEU, „Cyfrowa Europa” lub fundusze polityki spójności.

Nowy program „Kreatywna Europa” będzie miał duże znaczenie dla działalności WWiI ds. sektora kultury i sektora kreatywnego. W ramach programu wybiera się elementy i specjalne zaproszenia do składania wniosków odzwierciedlające niektóre z wymienionych wyżej wyzwań stojących przed sektorem (np. umiejętności kreatywne i zatrudnienie, modele biznesowe itp.) oraz należy rozwijać silne synergie i komplementarność. W ramach programu InvestEU oraz w kontekście ograniczonego dostępu do finansowania sektora kulturowego i kreatywnego można nadal oczekiwać synergii z systemem poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego, mechanizmem finansowym, który ma pomóc w rozwinięciu zakresu projektów kulturalnych i kreatywnych poprzez zapewnienie ubezpieczenia pośrednikom finansowym.

W ramach platformy strategii inteligentnej specjalizacji (S3) na rzecz modernizacji przemysłu określono szereg strategii w zakresie badań naukowych i innowacji, które koncentrują się na sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz badają nowe powiązania między aktywami lokalnymi, potencjalnymi rynkami i wyzwaniami społecznymi przy zaangażowaniu dużej liczby podmiotów gospodarczych. W szczególności głównym przedmiotem zainteresowania w ramach strategii S3, wymagającym utworzenia nowych platform współpracy jest promowanie nowych partnerstw między instytucjami badawczymi, przedsiębiorstwami i organami publicznymi.

Podsumowanie

Funkcjonująca przy EIT WWiI ds. sektora kultury i sektora kreatywnego jest najlepszym sposobem na sprostanie głównym wyzwaniom gospodarczym i społecznym, o których mowa powyżej.

Kreatywność jest główną siłą napędową innowacji, a WWiI ds. sektora kultury i sektora kreatywnego jest w stanie uwolnić potencjał kreatywności opartej na kulturze i przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności i inteligentnego wzrostu Europy.

Funkcjonująca przy EIT WWiI ds. sektora kultury i sektora kreatywnego:

- zmniejszy rozdrobnienie krajobrazu innowacji w sektorze kultury i sektorze kreatywnym poprzez wspieranie tworzenia ekosystemów innowacji, które połączą podmioty i sieci z wszystkich sektorów i dyscyplin na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym;
- przeszkoli następne pokolenie innowatorów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, wyposażając ich w niezbędne umiejętności przedsiębiorcze i techniczne potrzebne do pomyślnego rozwoju w szybko zmieniającym się otoczeniu;
- przyczyni się do opracowania odpowiednich warunków ramowych umożliwiających przekształcenie pomysłów w nowe osiągnięcia technologiczne i innowacje społeczne, które poprawią jakość życia i przyniosą korzyści obywatelom Unii;
- wesprze proces tworzenia i rozwijania nowych projektów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym poprzez mobilizowanie inwestycji i długoterminowe zaangażowanie sektora przedsiębiorstw;
- zadba o synergię z istniejącymi WWiI oraz innymi partnerstwami, programami i inicjatywami europejskimi w celu wspierania inwestycji poza branżą kulturalną i kreatywną w innych sektorach gospodarki;
- wzmocni pozycję UE jako globalnego podmiotu w sektorze kultury i sektorze kreatywnym dzięki wykorzystaniu kreatywności i różnorodności kulturowej Europejczyków.